

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny- Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2021 w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. Ż.

przeciwko A. Z. i R. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 19 lutego 2021 roku

sygn. akt VIIC 324/20

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanych na rzecz powoda kwotę 900 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Brygida Łagodzińska

UZASADNIENIE

Powód M. Ż. wniósł pozew o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych R. Z. i A. Z. solidarnie kwoty 8 400 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W dniu 9 sierpnia 2019 r. Referendarz sądowy Sądu Rejonowego (...) wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwani A. Z. i R. Z. zaskarżyli sprzeciwem nakaz zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na ich rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 800 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu wyrokiem z dnia 19 lutego 2021 roku w punkcie 1. zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 8 400 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty oraz w punkcie 2. zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 2 117 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Apelację od wyroku wnieśli pozwani zaskarżając wyrok w całości. Orzeczeniu zarzucili naruszenie:

- prawa materialnego art. 66 §1 i 2 k.c. poprzez przyjęcie, że doszło do zawarcia przez strony umowy nienazwanej o świadczenie usług polegającej na budowie sieci wodociągowej, poprzez przyjęcie, że z materiału sprawy można było ustalić istotne postanowienia rzekomej umowy zawartej pomiędzy stronami,

- prawa materialnego art. 31 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków poprzez pominięcie, że powód winien swoje roszczenie o zapłatę skierować do gminy (...) albo (...) SA,

- prawa procesowego art. 233 §1 k.p.c. poprzez rozpatrzenie materiału dowodowego wybiórczo mający na celu udowodnienie niesłusznie i arbitralnie przyjętej tezy, że strony uzgodniły zasadnicze warunki umowy polegające na wykonaniu przez powoda na rzecz pozwanych prac polegających na budowie wodociągu, że pozwani zgodzili się na partycypowanie we wszelkich kosztach budowy wodociągu, że zgoda pozwanych była oczywista i wyrażona na czas nieokreślony, co nie znajduje odzwierciedlenia w treści zebranego w sprawie materiału dowodowego,

- prawa procesowego art. 316 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie polegające na pominięciu, że fakt braku uzgodnień między stronami co do przyjęcia przez pozwanych zobowiązania zapłaty powodowi wynagrodzenia za wykonane przez powoda prace polegające na budowie wodociągu, jednoznacznie wynika z innych faktów, uznanych przez Sąd za ustalone,

- prawa procesowego art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. przez jego niezastosowanie i bezzasadnym pominięciu zeznań pozwanych, pomimo przyznania przez pozwanych faktu znajomości z powodem, kontaktów z powodem związanych z podziałem wspólnej nieruchomości, faktu posiadania przez powoda kilkunastu działek i głównego interesu powoda w wybudowaniu sieci wodociągowej,

- prawa procesowego art. 233§1 k.p.c. w zw. z art. 243²k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i przyjęcie, że mimo braku konkretnego ustalenia warunków budowy wodociągu przez powoda, upływie dwóch lat od zaproszenia do zawarcia umowy, nie przedstawienia przez powoda oferty, Sąd przyjął, że strony wiąże umowa.

Pozwani wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1. poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 2. poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za I instancję oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

W przedmiotowej sprawie kluczową była okoliczność związana ze spotkaniem z przedstawicielami gminy właścicieli nieruchomości (nabytych od powoda), które miało miejsce na początku 2012 roku, po tym właśnie spotkaniu doszło do zawarcia umowy pomiędzy powodem a właścicielami nieruchomości zakwalifikowanej przez Sąd jako umowy o świadczenie usług. Apelujący zarzucili, że nie doszło wówczas do zawarcia umowy. Wspomniane wyżej spotkanie zdaniem pozwanych może zostać potraktowane wyłącznie jako zaproszenie do zawarcia umowy, które nie stwarza jego adresatowi kompetencji do spowodowania wyłącznie własnym działaniem powstania stosunku prawnego. Wbrew stanowisku wyrażonym przez pozwanych zdaniem Sądu Okręgowego prawidłowo Sąd pierwszej instancji uznał, że podczas powyższego spotkania doszło do zawarcia umowy o wykonanie wodociągu. Z zeznań świadka J. K. potwierdzonych zeznaniami powoda wynikało, że z propozycją wykonania sieci wodociągowej wystąpił pan B., który zwrócił się do powoda czy mógłby wykonać wodociąg. Tym samym to pan B. skierował ofertę do powoda. Następnie powód, co wynika również z zeznań świadka zadeklarował, że cytat „ weźmie na siebie wykonanie projektu i wykonawstwa tej całej rury z wodą, na co wszyscy entuzjastycznie przystali”. Tym samym powód zgodził

się na wykonanie prac związanych z wodociągiem, a obecni właściciele nieruchomości, w tym obecna na spotkaniu pozwana wyrazili akceptację na wykonanie tych prac. A zatem doszło do zawarcia umowy pomiędzy stronami. Brak było wówczas ustaleń co do kosztów wykonania prac, co było oczywistym z uwagi na fakt, że nieznanymi były wówczas te koszty. Niemniej ustalono, że właściciele nieruchomości zwrócą koszty wykonania tych prac, czyli koszty faktycznie poniesione. Powód wskazał, że właściciele będą zwracali koszty w odpowiednich proporcjach wykonania tego wodociągu. Wobec powyższego zarzut apelujących, że powód na spotkaniu nie przedstawił oferty i tym samym nie doszło do zawarcia umowy jest niezasadny. Skoro strony (oraz inni obecnie właściciele nieruchomości) na spotkaniu postanowili, że prace związane z wodociągiem wykona powód, za co otrzyma zwrot pieniędzy od właścicieli nieruchomości, to tym samym zostało ustnie złożone oświadczenie woli o zawarciu umowy. Okoliczność zaś, że prace zostały rozpoczęte dopiero 2 lata później nie ma znaczenia w sprawie, strony bowiem nie zawarły umowy na czas określony tj. nie ustaliły terminu do kiedy wodociąg ma zostać wykonany. Niezasadny był zarzut apelujących, że nie mogło dojść do zawarcia umowy na skutek milczenia. Sąd bowiem nie przyjął, że do zawarcia umowy doszło na skutek milczenia, ale na skutek złożenia oświadczeń przez strony. Fakt, iż na spotkaniu nie byli obecni wszyscy zainteresowani właściciele nieruchomości jak również okoliczność opuszczenia przez część osób spotkania nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy. Istotnym jest bowiem fakt obecności na tym spotkaniu pozwanej, która początkowo wprawdzie twierdziła, że nie pamięta czy była na nim obecna, niemniej jednak okoliczność tę potwierdził zebrany materiał dowodowy. Wskazać również należy, że powód wyjaśnił, że pozostali właściciele innych nieruchomości zawarli z powodem również ustne porozumienia, tylko w innych terminach, miało to miejsce do końca 2014 roku. Ubocznie zauważyć należy do czasu złożenia zeznań przez powoda kosztów wykonania wodociągu nie uiszcili jedynie właściciele 4 działek.

Co do kwestii związanej z umową z dnia 11 czerwca 2014 roku zawartej pomiędzy powodem, a (...) to zwrócić należy uwagę, że sami apelujący zauważyli, że sieć nie została przejęta przez (...). Obowiązkiem pozwanych była zapłata z tytułu wykonania sieci, która to praca została zlecona powodowi. Jedynie w przypadku otrzymania zwrotu środków za wykonanie sieci wodociągowej od innego podmiotu np. (...)zasadnym byłoby oddalenie powództwa wobec pozwanych, wówczas bowiem powód otrzymałby dwukrotnie zapłatę za te same prace będąc bezpodstawnie wzbogaconym. Taka sytuacja nie miała miejsca w sprawie, a przynajmniej pozwani nie wykazali tej okoliczności. Zauważyć nadto należy, że powód dowiedział się w (...), że w przypadku przeniesienia wodociągu wstępnie oszacowano, że zapłata za całą sieć wyniesie około 100 000 zł, a koszty powoda wyniosły prawie 400 000 zł, przy czym powód wskazał, że zaniżył koszty od właścicieli nieruchomości domagając się zapłaty.

Brak podstaw do uznania, że Sąd pierwszej instancji bezzasadnie pominął zeznania pozwanych. Ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy nie narusza art. 233§1 k.p.c. Twierdzenia apelujących, że Sąd do niebotycznych rozmiarów wyciągnął fragment zeznań pozwanej co do jej obecności na spotkaniu w 2012 roku nie zasługują na uwzględnienie. Niewątpliwie obecność pozwanej na spotkaniu w 2012 roku miała kluczowe znaczenie w sprawie. Trafnie Sąd Rejonowy zauważył, że z uwagi na charakter spotkania w urzędzie gminy związany z mającym być uchwalonym nowym planem zagospodarowania przestrzennego zgodnego z oczekiwaniami właścicieli nieruchomości (o co przez długi okres czasu zabiegali) wątpliwości Sądu budził fakt, że pozwana nie pamiętała tak ważnego spotkania. W dalszej części zeznań pozwana przyznała, że brała udział w tym spotkaniu. Pozwani w apelacji nadmierną uwagę skierowali na uzasadnienie Sądu pierwszej instancji o uznaniu pozwanych za prężnie działających przedsiębiorców. O ile niewątpliwie pozwany w zeznaniach nie sformułował takiego twierdzenia, o tyle fakt prowadzenia przez pozwanych od 20 lat działalności gospodarczej, w tym usług budowlanych świadczy o ponadprzeciętnym doświadczeniu. Okoliczność zaś czy to posiadane kompetencje czy zwykła ludzka życzliwość miały wpływ na pomocy powodowi w uzyskaniu nowego planu zagospodarowania przestrzennego nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia. Apelujący kwestionując ocenę zeznań pozwanych pomijają, że zgodnie z art. 233§1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne postawienie tego zarzutu wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem może być jedynie przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych

dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2006 r., I Aca 1303/05). Pozwani nie podważyli skutecznie oceny dowodów dokonanej przez Sąd pierwszej instancji.

Apelujący wskazał, że brak uzgodnień pomiędzy stronami wynika z innych faktów uznanych przez Sąd za ustalone. Wskazać należy, że pozwani nie wskazali które fakty uznane przez Sąd mają świadczyć o braku uzgodnień pomiędzy stronami. Postawiony zarzut ma charakter ogólnikowy. Fakt zaś znajomości stron oraz kontaktów w związku z podziałem nieruchomości nie oznacza, że strony nie łączyła umowa o budowę wodociągu. Interes w wybudowaniu sieci wodociągowej posiadali wszyscy właściciele nieruchomości (podzielonych i zakupionych od powoda), nie tylko sam powód. Podkreślić należy, że to właśnie na skutek propozycji jednego z właścicieli nieruchomości doszło do zawarcia umowy.

W konsekwencji Sąd odwoławczy uznał, że zarzut naruszenia art. 66 §1 i 2 k.c. okazał się niezasadny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. obciążając nimi pozwanych jako stronę przegrywającą. Powód poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 ustalone na podstawie §10 ust. 1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Brygida Łagodzińska